

3. Густыр А. В. Понятие, модели и методологические принципы дистанционного образования [Электронный ресурс] / А. В. Густыр // Дистанционное образование. – 2002. – № 5. – Режим доступа до журн.: <http://academy.odoport.ru/documents/akadem/bibl/russia/5.html>.

4. Либин-Левав В. А. Теория и практика дистанционного образования (Открытый университет Израиля): дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Либин-Левав Виктория Анатольевна – М., 1998. – 220 с.

5. Радіус О. А. Розвиток дистанційного навчання у вищих технічних навчальних закладах / О. А. Радіус // Наукові праці ОНАЗ ім. О. С. Попова. – 2006. – № 1. – С. 144–147

6. Розина И. Н. Дистанционные и открытые формы обучения: организационные и методологические вопросы / И.Н. Розина // Инновационные образовательные технологии. – 2007. – № 1(9). – С. 60–74.

7. Спицын В. А. Дистанционное обучение в средних специальных учебных заведениях как фактор обеспечения качества подготовки специалистов: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Спицын Виктор Алексеевич. – Волгоград, 2006. – 193 с.

8. Agassiz E. C. Society to Encourage Studies at Home / E. C. Agassiz, E. L. Christensen // The changing world of correspondence study – Pennsylvania State University Press, 1971. – P. 21–30.

9. Bissell C. C. The Open University of the United Kingdom / C. C. Bissell // Leadership in Science and Technology: A Reference Handbook. – 2011. – Vol. 2. – P. 24–32.

БІБЛІОГРАФІА

1. Andreev A. A. K voprosu ob opredelenii ponjatija «distancionnoe obuchenie» [Elektronnij resurs] / A. A. Andreev // Distancionnoe obrazovanie. – 1997. – № 4. – Retrieved from: http://www.e-joe.ru/sod/97/4_97/st096.html.

2. Bednina V. G. Vid «efirnogo universitetu» do suchasnih informacijno-telekomunikacijnih tehnologij v pozashkil'noj osviti / V. G. Bednina // Vimirjuval'na ta obchisljuval'na tehnika v

tehnologichnih procesah : mizhnar. nauk.-tehn. zhurn. – Hmel'nic'kij, 2011. – № 1. – S. 263–266.

3. Gustyr A. V. Ponzjatie, modeli i metodologicheskie principy distancionnogo obrazovanija [Elektronnij resurs] / A. V. Gustyr // Distancionnoe obrazovanie. – 2002. – № 5. – Retrieved from: <http://academy.odoport.ru/documents/akadem/bibl/russia/5.html>

4. Libin-Levav V. A. Teorija i praktika distancionnogo obrazovanija (Otkrytyj universitet Izrailja): diss. ... kand. ped. nauk: 13.00.01 / Libin-Levav Viktorija Anatol'evna – M., 1998. – 220 s.

5. Radius O. A. Rozvitok distancijnogo navchannja u vishhijh tehnicnijh navchal'nijh zakladah / O. A. Radius // Naukovi praci ONAZ im. O. S. Popova. – 2006. – № 1. – S. 144–147.

6. Rozina I. N. Distancionnye i otkrytye formy obuchenija: organizacionnye i metodologicheskie voprosy / I.N. Rozina // Innovacionnye obrazovatel'nye tehnologii. – 2007. – № 1(9). – S. 60–74.

7. Spicyn V. A. Distancionnoe obuchenie v srednih special'nyh uchebnyh zavedenijah kak faktor obespechenija kachestva podgotovki specialistov : diss. ... kand. ped. nauk : 13.00.08 / Spicyn Viktor Alekseevich. – Volgograd, 2006. – 193 s.

8. Agassiz E. C. Society to Encourage Studies at Home / E. C. Agassiz, E. L. Christensen // The changing world of correspondence study – Pennsylvania State University Press, 1971. – P. 21–30.

9. Bissell C. C. The Open University of the United Kingdom / C. C. Bissell // Leadership in Science and Technology: A Reference Handbook. – 2011. – Vol. 2. – P. 24–32.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Пиласва Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та іноземної філології Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця.

Наукові інтереси: дистанційна освіта, педагогіка зарубіжної вищої школи.

УДК 81'243:378.147

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Анжела РАЦУЛ (Кіровоград)

Постановка проблеми. Професійна освіта сьогодні все більшою мірою орієнтується на задоволення потреб індустрії та ринку праці, конкретних запитів роботодавців, стає інструментом вирішення економічних проблем суспільства.

Отже, в умовах сучасного пост-індустріального суспільства потрібна орієнтація професійної підготовки студентів у вищій школі не стільки на засвоєння знань і умінь, скільки на формування проектної культури фахівця – здатності вирішувати завдання, знаходити шляхи розв'язання проблем у нестандартних ситуаціях реальної професійної діяльності. Вирішувати ці питання можливо лише при побудові вищої професійної освіти в логіці інноваційного підходу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Незважаючи на те, що педагогічні інновації стали

предметом спеціального дослідження в вітчизняній науці лише в останні два десятиліття, у цьому напрямі зроблено вже багато. Спектр вітчизняних наукових досліджень, що висвітлюють проблеми педагогічної інноватики досить широкий.

Серед авторів публікацій із інноваційної проблематики сучасної вищої освіти слід зазначити таких вітчизняних науковців, як Н.П. Волкова, І.М. Дичківська, Ю.М. Жилиєва, Г.О. Ковальчук, Л.М. Новікова, І.П. Підласий, О.І. Січкарук та інші [1, 2, 3, 4, 6, 7, 8].

Водночас залишається ще недостатньо дослідженою методика комплексного запровадження інноваційних технологій навчання.

Метою статті є розгляд інноваційного реформування системи вищої освіти та визначення умов підвищення ефективності впровадження освітніх інновацій в вищій школі.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні значна кількість українських та зарубіжних науковців, методистів досліджують питання впровадження інноваційних технологій в навчальний процес вищої школи. Так, зокрема, велика кількість наукових праць стосується питання інформатизації українського освітнього простору, використання сучасних комп'ютерних технологій в навчанні в вищій школі, зокрема в системі дистанційного навчання тощо. Актуальним на сьогодні залишається ще, на нашу думку, розробка питання ефективної інтеграції інноваційних технологій в освітній процес вищого навчального закладу.

Інновація освіти, отже, є цілеспрямованим процесом змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання, адаптації процесу навчання до нових умов.

Серед пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти в контексті євроінтеграції України визначено проблему постійного підвищення якості освіти, модернізацію її змісту та форм організації навчально-виховного процесу; впровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій. Висвітлення актуальних проблем при викладанні будь-яких дисциплін у ВНЗ покликане допомогти викладачеві раціонально організувати процес навчання відповідно до державного освітнього стандарту, головним закономірностям і новітніх тенденцій у сфері педагогіки, психології, дидактики, лінгвістики, інформатики та ін. У дослідженні Х. Майхнера [5] відзначається, що людина у процесі пасивного сприйняття запам'ятає 10% того, що прочитав, 20% – того, що почув, 30% – того, що побачив, 50% побаченого та почутого, а при активному сприйнятті у пам'яті зберігається 80%; того, що говорять самі і 90% того, що роблять або створюють самостійно. Отже, можна зробити висновки, що методи активного навчання значно поліпшують запам'ятовування матеріалу, сприяють його ідентифікації і цілеспрямованої практичної реалізації. Активні методи ж стимулюють пізнавальну активність і самостійність студентів і включають в себе творчі та проблемні завдання, самостійну роботу, питання від студентів до викладача і навпаки, що розвиває їх творче мислення. Суб'єктами навчання виступає як студент, так і викладач. Тому постійна взаємодія, спілкування, співпраця, взаємодопомога, творчі та проблемні завдання є основними особливостями інтерактивних методів у навчанні, які вимагають трансформацію та удосконалення системи взаємодії всіх учасників освітнього процесу.

Дослідник Д. В. Чернілевський [9] представив також прийнятне, на нашу думку, для освітньої сфери трактування категорії «інновація» (нововведення) – як процесу створення, освоєння і

практичної реалізації педагогічних науково-технічних досягнень [цитуються за М.С. Урядовою].

В даній статті поняття «інновації в освітній діяльності» будуть розглядатися як використання нових знань, прийомів, підходів, технологій для одержання ефективного результату у вигляді освітніх послуг, що відрізняються соціальною та ринковою затребуваністю.

Зрозуміло, що впровадження інноваційних технологій в навчальний процес передбачає нові підходи до визначення цілей навчання, до відбору його змісту, до планування методів навчання, методів контролю і оцінки знань та вмінь студентів тощо.

Розглянемо сучасні інноваційні тенденції в педагогічному процесі щодо окремих аспектів.

Інноваційні тенденції в педагогічному процесі щодо змісту освіти:

Зміна парадигми вищої освіти означає насамперед якісні зміни у формуванні змісту освіти, мова йде про вдосконалення змісту освіти, перш за все це постійне оновлення інформації (зміст освіти повинен встигати за досягненнями науково-технічного прогресу, адже оновлення інформації йде зараз дуже швидкими темпами. Так, студент 4 курсу часто вимушений констатувати, що те, що він вивчив на 1 курсі вже давно застаріло).

Інноваційні тенденції перебудови змісту освіти полягають також в перенесенні знань з теоретичної сфери в практичну. Сьогодні існує нагальна необхідність якомога більше наблизити практику з теорією через актуалізацію знань, через надання знанням прикладного характеру, щоб студент зміг використовувати набуті під час навчання знання в своїй практичній діяльності).

Інноваційні тенденції в педагогічному процесі щодо організації освітньої діяльності:

Інновації передбачають також вдосконалення власне організації освітньої діяльності. Адже, вважається, що від правильно спрямованої навчальної діяльності студента залежить 50% якості засвоєння ним знань. Так невдало сформульоване завдання для самостійної роботи може негативним чином вплинути на рівень засвоєння студентом навчального матеріалу (наприклад, занадто об'ємне завдання при недостатній кількості відведеного на нього часу не є ефективним).

Інноваційні тенденції в педагогічному процесі щодо викладання дисциплін:

- переміщення акценту з процесу викладання на процес самостійного учіння;

- використання інноваційних технологій: інтерактивні методи, проблемне навчання, візуалізація навчального процесу, інформаційно-технічні засоби в навчанні, сучасні методи

організації та керування самостійною роботою студентів;

- перехід до компетентнісного підходу в організації навчання.

Перехід до компетентнісного підходу в навчанні передбачає перш за все зміни мети навчання – замість відтворення знань в епіцентр навчання стає розвиток здібностей студента, що складають основу його компетенцій. Ця певна сукупність компетенцій, набутих студентом під час навчання, виступає мірилом того, наскільки він готовий включитися в діяльність, життя соціуму.

У вищій школі, крім загальної компетенції (моральна, комунікативна, соціальна тощо) формується також професійна компетенція, тобто компетентність (обізнаність, знання та вміння) у галузі окремих класів та груп професій (наприклад в економіці). Крім того студент має набути ще предметної компетенції, тобто стати фахівцем в конкретній справі, набути вузької спеціалізації (наприклад, обізнаність в експортно-орієнтованому менеджменті).

Інноваційні тенденції в педагогічному процесі щодо контролю та оцінювання знань, умінь, навичок студентів:

Інновації спрямовуються на вдосконалення методики перевірки знань, умінь, навичок студентів: мова йде про широке застосування рейтингового оцінювання знань, тестових технологій тощо.

Введення інноваційних методів навчання у навчальний процес буде ефективним за умови дотримання об'єктивних закономірностей використання інноваційних технологій навчання.

Розглядаючи основні закономірності впровадження інноваційних методів навчання ми пропонуємо робити акцент на таких аспектах, як:

- переорієнтація мотивації навчання студентів на активне пізнання,
- плановість введення інноваційних методів у навчальний процес,
- поєднання цих методів з іншими методами формування знань та з активною самостійною роботою студентів,
- створення системи і алгоритму введення інноваційних методів,
- досконале знання викладачами методики організації інноваційних методів та їх комплексного використання,
- вміння викладача адаптувати ці методи до своєї навчальної дисципліни.

Висновки. Отже, можна зробити висновки, що методи активного навчання значно поліпшують запам'ятовування матеріалу, сприяють його ідентифікації і цілеспрямованій практичній реалізації. Теоретична значимість даного дослідження полягає в тому, що виділена і охарактеризована проблема вищої професійної

освіти, яка полягає в неадекватності традиційної підготовки фахівців і сучасних вимог промисловості, ринку праці та роботодавців; уточнено поняття «інноваційні технології», «інноваційний навчальний заклад», «інноваційна модель навчання» в вищій професійній освіті; виявлено організаційно-педагогічні умови, що сприяють успішному впровадженню інноваційних технологій в навчальний процес вищого навчального закладу.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посіб./ Н.П. Волкова – К.: Академвидав, 2007. – 616 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник/ І.М. Дичківська. – Київ: Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Жилиєва Ю. М. Модель проектної технології загальнопедагогічної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов / Ю.М. Жилиєва // Вісник Житомирського державного університету. Педагогічні науки. Випуск 49. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. – С. 93–99.
4. Ковальчук Г.О., Бутенко Н.Ю., Артюшина М.В.Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін: Навч. посіб. / Г.О. Ковальчук, Н.Ю. Бутенко, М.В. Артюшина та ін.; За ред. Г.О. Ковальчук. – К.: КНЕУ, 2006. – 320 с.
5. Майхнер Х.Е. Корпоративні тренінги / Х.Е. Майхнер. – М.: ЮНИТИ, 2002. – 354 с.
6. Новікова Л.М. Сучасні технології практичних занять в системі вищої освіти: Навч. посіб. / Л.М. Новікова – Павлоград: ЗПЕУ, 2005. – С. 73–102.
7. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти/ І.П. Підласий. – Київ: Слово, 2004. – 616 с.
8. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: Навч.-метод. посіб. / О. Січкарук – К.: Таксон, 2006. – 88 с.
9. Урядова М.С. Інноваційні моделі вищої освіти (соціологічний аспект) [Електронний ресурс]: nbuv. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Soc_dos/2008_7/urjadova.pdf

BIBLIOGRAFIYA

1. Volkova N.P. Pedagogika: Navch. posib./ N.P. Volkova – K.: Akademydav, 2007. – 616 s.
2. Dychkivs'ka I.M. Innovatsiyni pedahohichni tekhnolohiyi: Navchal'nyy posibnyk/ I.M. Dychkivs'ka. – Kyiv: Akademydav, 2004. – 352 s.
3. Zhylyayeva Yu. M. Model' proektnoyi tekhnolohiyi zahal'nopedahohichnoyi pidhotovky maybutn'oho vchytelya inozemnykh mov / Yu.M. Zhylyayeva // Visnyk Zhytomyr's'koho derzhavnogo universytetu. Pedahohichni nauky. Vypusk 49. – Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I.Franka, 2010. – S. 93–99.
4. Koval'chuk H.O., Butenko N.Yu., Artyushyna M.V.Treninhovi tekhnolohiyi navchannya z ekonomichnykh dystsyplin: Navch. posib. / H.O. Koval'chuk, N.Yu. Butenko, M.V. Artyushyna ta in.; Za red. H.O. Koval'chuk. – K.: KNEU, 2006. – 320 s.
5. Maykhner Kh.E. Korporativnye trenynhy / Kh.E. Maykhner. – M.: YuNYTY, 2002. – 354 s.
6. Novikova L.M. Suchasni tekhnolohiyi praktychnykh zanyat' v systemi vyshchoyi osvity: Navch. posib. / L.M. Novikova – Pavlohrad: ZPIEU, 2005. – S. 73–102.
7. Pidlasyy I.P. Praktychna pedahohika або try tekhnolohiyi: Interaktyvnyy pidruchnyk dlya pedahohiv rynkovoyi systemy osvity/ I.P. Pidlasyy. – Kyiv: Slovo, 2004. – 616 s.
8. Sichkaruk O. Interaktyvni metody navchannya u vyshchiiy shkoli: Navch.-metod. posib. / O. Sichkaruk – K.: Takson, 2006. – 88 s.
9. Uryadova M.S. Innovatsiyni modeli vyshchoyi osvity (sotsiolohichnyy aspekt) [Elektronnyy resurs]: nbuv. – Rezhym

dostupu: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Soc_dos/2008_7/urjadova.pdf

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Рацун Анжела Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Кіровоградського національного технічного університету.

Наукові інтереси: застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов у ВНЗ.

УДК 378.14(410):81'48

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Оксана СЕРГЄЄВА (Хмельницький)

Постановка проблеми. Інформаційні технології (ІТ) посідають чи не найголовніше місце в методичній системі сучасної педагогіки. Вони є одним із основних засобів формування інформаційної компетенції майбутніх фахівців, яка у сучасному світі вважається важливою складовою професійної компетентності. Така позиція ІТ серед інших складових педагогічного процесу формування майбутніх фахівців зумовлена потребою суспільства в інформаційній обізнаності, вмінні користуватися новітніми комп'ютерними програмами, здатності обробляти та аналізувати великі обсяги інформації, що дуже швидко оновлюється, здійснювати оперативне спілкування у віртуальному середовищі тощо. Визначені вміння і навички формуються завдяки застосуванню ІТ у навчальному середовищі.

Інформаційні технології стали важливим компонентом у процесі підготовки майбутніх перекладачів. Сучасний фахівець з перекладу повинен вільно володіти різноманітними комп'ютерними програмами та інформаційними засобами, оскільки одним із видів його майбутньої професійної діяльності є машинний переклад. Крім того, перекладач повинен знати особливості будь-якого програмного забезпечення чи операційної системи, вміти користуватися засобами Інтернету для того, щоб підтримувати контакти з колегами з-за кордону і бути обізнаним з останніми інноваціями у світі перекладу.

Формування інформаційної компетенції вітчизняних перекладачів неможливе без ретельного вивчення досвіду діяльності у цьому напрямку зарубіжних колег. У цьому контексті науковий інтерес становить досвід Великої Британії, де система вищої освіти має глибокі історичні корені, здобула світове визнання за високі якісні показники, сприяє соціальній та економічній стабільності держави, гармонійно поєднує національні традиції й світові освітні тенденції. Творче осмислення й об'єктивне оцінювання здобутків британського досвіду збагачують вітчизняну педагогічну науку новими ідеями щодо вдосконалення законодавчо-

нормативного, структурно-змістового та процесуального складників професійної підготовки перекладачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагоме значення для дослідження порушеної проблеми мають наукові розвідки з порівняльної професійної педагогіки українських учених Н. Авшенюк, Н. Бідюк, І. Задорожної, Ю. Кіщенко, Н. Лавриченко, М. Лещенко, О. Огієнко, А. Парінова, Л. Пуховської, А. Сбруєвої.

Окремі аспекти професійної підготовки майбутніх перекладачів стали предметом досліджень Ю. Колоса, А. Козак, С. Панова, З. Підручної, О. Рогульської, А. Янковця, Н. Соболь, Ж. Таланової, О. Чередниченко, Л. Черноватого, С. Швачко, О. Шупти. Теоретичні та методичні засади викладання перекладу, а також проблеми розвитку перекладознавства вивчали В. Карабан, В. Комісаров, І. Корунець, Л. Латишев, Г. Мірам, Р. Мін'яр-Белоручев та ін. Посутню роль відіграють результати наукових пошуків британських дослідників Д. Бахман-Медика, В. Бенджаміна, Дж. Боуз-Байера, В. Вільса, Й. Гембієра, Г. Дьюлі, Д. Кіралі.

Вивченню специфіки впровадження комп'ютерних технологій в освітні процеси присвячено багато досліджень (А. Беляєва, Р. Гуревич, М. Жалдак, Ю. Машбиць, В. Монахов, М. Прадівляний, І. Підласий, Л. Турбович та інші). Ці вчені досліджують дидактичні проблеми і перспективи впровадження ІТ, систему підготовки викладача до застосування цих технологій, шляхи підвищення ефективності навчальної діяльності студентів інформаційно-технічними засобами. Це допомагає суттєво покращити зв'язок між суб'єктами навчального процесу, продуктивність праці викладача, процес засвоєння навчальної інформації, методи корекції діяльності студентів, відкриває доступ до нетрадиційних джерел інформації [1].

За допомогою ІТ студенти-перекладачі розвивають творчість, самостійність, професійність. Ми погоджуємося з М. Г. Прадівляним, що впровадження таких засобів в